

[Jørgen Jørgensen (Løjre).]

være en børneskole, hvor hensynet til barnet vejer stærkere og tungere end hensynet til videreuddannelse under den ene eller den anden skoleform. Det er naturligvis vigtigt, at de velbegavede børn får realeksamen eller studentereksamen og kan gå ind i etaterne og kontorerne, men er det ikke lige så vigtigt og for samfundets udvikling mere sundt at beholde en større del af de velbegavede børn ude i det praktiske erhvervsliv? Jeg vil slet ikke benægte, at vor eksamensskole er en god skole til sit formål, men interessen for den del af skolen er gået ud over den almindelige folkeskole, og denne sidste er dog noget meget vigtigt i et demokrati.

De skoledrøftelser, som nu føres, skulle meget nødigt få til resultat, at skolebyggeriet i landkommunerne bliver yderligere forsinket. Skal dette undgås, er det nødvendigt, at kommunalbestyrelserne landet over får sikkerhed for, at strukturændringen, som tænkes gennemført, ikke vil medføre, at det skolebyggeri, som er planlagt i landkommuner, skal ændres. Efter de forslag, som foreligger for folketinget om strukturændring, kan det allerede nu med stor sikkerhed siges til kommunerne, at man trygt kan fortsætte udbygningen af skolevæsenet i landkommunerne efter de retningslinier, der hidtil er fulgt. Alle forslag, som drøftes her, har til forudsætning, at skolebyggeriet efter 1937-loven gennemføres. Alle forslag regner med, at landsbyskolen stort set må opretholdes som en udelte skole, og at den videregående undervisning til eksamenslæsning og et 8. skoleår må bygges ovenpå den 7-årige folkeskole.

Jeg mener ikke, at ministerens forslag løser de vanskeligheder, som ministeren selv erkender skolen står i. Den boglige linie i hovedskolen vil sikkert fremdeles få en helt dominerende stilling i skolebilledet, og jeg tror ikke, at opdelingen med flere linier i den øvrige del af hovedskolen vil kunne danne nogen virkelig modvægt herimod.

Hovedskolen vil efter ministerens forslag blive mindre eksamenspræget, end mellem-skolen er nu, men samtidig tror jeg, at skolen fra det 12. til det 14. år vil blive en meget splittet og delt skole, hvor de efterfølgende eksamensskoler og fagskoler rækker armene ned i hovedskolens klasser

og forstyrrer den ro og samlethed, som denne barneskole har så hårdt brug for, hvis den skal bevare sit præg som barneskole. Jeg mener heller ikke, at den ligestilling mellem linierne i hovedskolen, som det tilsigtes at opnå ved ministerens forslag, er gennemført fuldtud. I så fald måtte det være en betingelse, at enhver hovedskole — også de hovedskoler, som er knyttet som underskoler til videregående eksamensskoler — havde både en praktisk og en boglig linie, men det har disse hovedskoler jo ikke.

Ministerens forslag er et forsøg på at finde en samlende midterlinie i skoledebatten. Det er al ære værd, at ministeren har gjort dette forsøg, men jeg tror, det vil vise sig, at det grundlag, som skal kunne samle her i folketinget, ikke vil foreligge i det forslag, som ministeren har fremsat. Jeg tror, at det grundlag, som skal samle her i folketinget, vil ligge et stykke til venstre for ministerens og lærerorganisationernes midterlinie og nærme sig mere til ministerens oprindelige standpunkt. Blev ministerens forslag gennemført, ville det sikkert ret hurtigt bane vejen for den udelte skole; men jeg mener, det er bedre at undgå denne mellemstation og med det samme gennemføre den mere enkle ordning med den udelte skole.

Det ærede medlem hr. Horns indlæg i går var en meget stærk kritik af den delte skole og en særdeles god begrundelse for at holde børnene sammen i klasserne længst muligt. Det ærede medlems hjerte var hos den samlede udelte skole, men hans forstand tilsagde ham at anbefale ministerens og organisationernes forslag — for at opnå et resultat, sagde det ærede medlem. Det er måske nok rigtigt, at skulle ministeren opnå alle lærerorganisationernes tilslutning til et forslag, så måtte det blive et kompromis, hvorved ingen, heller ikke ministeren, helt kunne få det, man ønskede. Men hvor vigtigt det nu end var at få organisationerne under een hat, så er sagen ikke dermed afgjort. Det resultat, der er opnået indtil nu, er jo ikke den endelige afgørelse. Der skal vedtages en lov, før det rigtig kan blive til noget, og det foregår her i folketinget. Det, som nu forestår, er at finde frem til et grundlag, der kan samle almindelig tilslutning her i tinget, og hvis